
УДК 347.9

DOI: 10.33663/1563-3349-2025-98-494

Я. Ф. ЖОВНІРЧИК
О. В. ПОЛІЩУК

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Досліджуються теоретичні основи державної політики України у сфері патріотичного виховання молоді та надаються практичні рекомендації щодо її вдосконалення. Визначено перспективи розвитку державної молодіжної політики у сфері патріотичного виховання, а саме: проведено аналіз потреб та викликів у патріотичному вихованні молоді в сучасних умовах; внесено пропозиції щодо вдосконалення державної політики у сфері патріотичного виховання молоді в Україні. З'ясовано, що актуальність проблеми державної молодіжної політики України полягає в тому, що відповідно до вимог часу це питання визнається важливою складовою національної безпеки та стабільності суспільства. Обґрунтовано визначальну роль держави у цьому процесі, оскільки саме вона забезпечує створення належних умов для формування громадянської свідомості, розвитку національної ідентичності та виховання поколінь. Для ефективного патріотичного виховання молоді в Україні необхідно враховувати потреби та виклики, які виникають у сучасних умовах.

© **ЖОВНІРЧИК Ярослав Федорович** – доктор наук з державного управління, професор, в. о. завідувача відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України; ORCID: 0000-0002-1378-9923; e-mail: ya.zhovnirchuk@ukr.net

© **ПОЛІЩУК Олексій Володимирович** – аспірант відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України; ORCID: 0009-0007-2863-5584; e-mail: netumail@ukr.net

Ключові слов: виховання, держава, державна політика, ефективність публічного управління, законодавство, молодь, неурядові організації, молодіжна політика, патріотизм, система патріотичного виховання.

Zhovnirchik Yaroslav, Polishchuk Oleksii. Current problems of Ukrainian state policy in the field of patriotic education of youth

The article examines the theoretical foundations of the state policy of Ukraine in the field of patriotic education of youth and provides practical recommendations for its improvement. The prospects for the development of state youth policy in the field of patriotic education are determined, namely: an analysis of the needs and challenges in the patriotic education of youth in modern conditions is carried out; proposals are made to improve state policy in the field of patriotic education of youth in Ukraine. It is found out that the relevance of the problem of state youth policy of Ukraine lies in the fact that, in accordance with the requirements of the time, this issue is recognized as an important component of national security and stability of society. It is substantiated that the role of the state in this process is decisive, since it is that ensures the creation of appropriate conditions for the formation of civic consciousness, the development of national identity and the education of generations. For effective patriotic education of youth in Ukraine, it is necessary to take into account the needs and challenges that arise in modern conditions. In the context of this study, promising directions for further theoretical and practical research have been identified.

Key words: education, state, state policy, public administration efficiency, public administration, legislation, youth, non-governmental organisations, youth policy, patriotism, system of patriotic education.

Сучасна Українська держава розвивається шляхом набуття справжніх цінностей людства, що нагромаджувалися тисячоліттями всім цивілізованим світом. Важливим завданням на цьому шляху є розбудова демократичної, правової, соціальної, незалежної держави, інтеграція її у світове співтовариство, формування суспільства, у якому існує не тільки пріоритет держави, а й людини. Реформи та зміни в усіх ланках суспільного життя актуалізують розробку суспільно-політичних проблем, і зокрема проблеми вдосконалення взаємостосунків держави і молоді. Адже взаємини держави і молодого покоління не тільки віддзеркалюють труднощі та суперечності перехідного періоду нашої країни, а й самі впливають на хід соціально-економічних і політичних перетворень. Тому необхідна цілісна і життєздатна політика держави стосовно такої великої та специфічної соціально-демографічної групи, як молодь.

Саме молоді люди утвердили європейський цивілізаційний вибір українського народу. Усвідомлення цього вимагає окреслення відповідних напрямів молодіжної політики в державі, що сприятимуть поступовому входженню у самостійне життя та становленню молодого покоління. Формування спроможностей молоді обумовлене притаманними цій віковій групі особливостями: активна життєва позиція, високий попит на освіту, підвищений ступінь мобільності щодо змін місця роботи, перекваліфікації, освоєння нових видів і сфер діяльності. Сучасні тенденції міграційного руху молодого населення України з орієнтацією на високорозвинені регіони та іноземні країни визначають перед громадами першочергові завдання – створення умов для особистісного становлення, соціальної активності та зайнятості молодих осіб, щоб вони залишалися мешкати, працювати у громаді та брали активну участь у її розбудові й розвитку [1].

Актуальність проблеми державної молодіжної політики України полягає в тому, що відповідно до вимог часу це питання визнається як важлива складова національної безпеки та стійкості суспільства. В сучасних умовах патріотичне виховання молоді є одним із ключових завдань суспільства, оскільки воно становить не тільки майбутнє держави, а й її сьогодення. Роль держави у цьому процесі є визначальною, оскільки саме вона забезпечує створення належних умов для формування громадянської свідомості, розвитку національної ідентичності та виховання поколінь громадян, які здатні не тільки ефективно функціонувати в суспільстві, а й відчувати відповідальність за його долю та розвиток [2].

На черговому етапі національного державотворення патріотичне виховання молоді є важливою складовою державної політики сучасної України. Закон України “Про освіту” [3] прямо не визначає поняття “патріотичне виховання”, однак містить положення, які можуть відображати аспекти цього процесу. Так, відповідно до п. 1 статті 6 “засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій”. Відповідно до п. 2 статті 54 та п. 3 статті 55 педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники і батьки здобувачів освіти зобов’язані настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспіль-

них цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства. Отже, Закон України “Про освіту” передбачає патріотичне виховання молоді, формування національної свідомості, громадянської та політичної культури, загальнолюдських цінностей і поваги до прав людини, що є важливим компонентом виховання молоді в душі патріотизму.

Закон України “Про основні засади молодіжної політики” має лише одне положення відносно патріотичного виховання молоді. Так, у статті 18 даного закону зазначається, що “органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування сприяють шляхом створення умов для організації змістовного дозвілля молоді, естетичного та національно-патріотичного виховання, фізкультурно-спортивної роботи в закладах оздоровлення та відпочинку” [4]. Однак кількість засад патріотичного виховання молоді в зазначеному законі є недостатньою, а відсутність конкретних і детальних положень не відповідає фактичній ситуації в Україні в контексті російсько-українського протистояння.

Здійснивши аналіз законодавства України у сфері патріотичного виховання молоді, доходимо висновку, що воно має оперативніше реагувати на вимоги часу та ситуацію в країні. З метою забезпечення ефективного патріотичного виховання молоді українська держава вживає низки різноманітних заходів та ініціатив, зокрема: удосконалення тематичного законодавства, включення патріотичного виховання до навчальних програм, організація таборів та тижнів патріотичної виховної роботи, проведення патріотичних заходів, акцій та конкурсів, інформаційно-просвітницька робота зі збереження історичної пам’яті, а також розроблення і впровадження стратегій та програм розвитку патріотичного виховання молоді [5].

Одним з основних викликів у патріотичному вихованні молоді є боротьба з ідеологією ворожнечі та агресії з боку зовнішнього ворога – російської федерації. Також важливим викликом є забезпечення доступності якісної освіти та патріотичного виховання для дітей і молоді в сільській місцевості та віддалених регіонах країни. Іншим викликом є недостатня підтримка державних і неурядових організацій, які займаються патріотичним вихованням молоді. Брак координації між цими організаціями і недостатнє фінансове забезпечення з боку держави може обмежувати їх можливості та ефективність у досягненні поставлених цілей [6].

Зрозуміло, що патріотичне виховання молоді не може бути повністю реалізовано лише державою. У цьому процесі важливу роль відіграють також суспільство, громадські організації, родина та особистість молодого громадянина. Але саме держава має відповідальність за організацію та координацію патріотичного виховання молоді в Україні, тому забезпечення відповідних умов і ресурсів на цю сферу є одним із головних завдань держави. Для реалізації таких перспективних напрямів важливо продовжувати розвивати державну політику в царині патріотичного виховання молоді, зокрема шляхом запровадження нових інструментів та механізмів, спрямованих на підтримку цієї сфери. Водночас необхідно забезпечити ефективний механізм координації дій різних державних і неурядових організацій, що займаються патріотичним вихованням молоді, для забезпечення максимальної результативності їх діяльності.

Незалежна Україна на сучасному етапі свого розвитку переживає один із найвідповідальніших періодів у новітній історії, спричинений складними політичними, економічними та соціальними процесами. Аналіз наукових досліджень та публікацій з означеної теми доводить, що вони є актуальними і архіважливими в контексті розвитку українського суспільства та змін, які відбуваються в Україні після Революції Гідності та внаслідок воєнного протистояння з росією. У таких умовах патріотичне виховання молоді стає важливим елементом розвитку української держави та забезпечення її національної безпеки [7].

Питаннями державної політики України у сфері патріотичного виховання молоді переймаються дослідники з різних наук: філософи, педагоги, соціологи, політологи, фахівці з державного управління та адміністративного права, молодіжні організації тощо. Серед них варто відзначити таких, як: С. Бизов, Я. Жовнірчик, С. Комаринець, О. Крохмалюк, Д. Лук'янчикова, С. Машталір, А. Михненко, І. Найда, С. Олексенко, О. Сіра, О. Славкова, О. Скрипнюк, М. Фігурна, Л. Чупрій та ін. Враховуючи наявний науковий внесок відповідних авторів, необхідно відзначити, що на сучасному етапі розвитку України питання державної політики стосовно патріотичного виховання молоді потребують переосмислення і нового практичного розуміння, що й стало ознакою вибору даної теми та напрямку дослідження.

Метою статті є дослідження теоретичних засад державної політики сучасної України у сфері патріотичного виховання молоді та надання практичних рекомендацій щодо її удосконалення. У сучасних умовах відбуваються процеси глобалізації, що призводять до розширення культурних, інформаційних та соціальних контактів між народами і країнами. Ці процеси зумовлюють потребу в патріотичному вихованні молоді, щоб забезпечити збереження національної свідомості та ідентичності в умовах конфліктності світу.

Таким чином, патріотичне виховання молоді в наш час є більш складною і багатогранною проблемою, ніж просто формування національної свідомості та почуття любові до Батьківщини. Воно також включає розвиток відповідальності, громадянської активності та готовності до дії в інтересах держави і суспільства. Досягнення цілей вимагає комплексного підходу до патріотичного виховання, що передбачає залучення до цього процесу всіх суб'єктів виховання – сім'ї, школи, закладів вищої освіти, громадських організацій та державних інституцій [8]. Такий підхід забезпечує формування ініціативних та патріотично налаштованих громадян, готових взяти на себе відповідальність за майбутнє своєї країни та розвивати її відповідно до потреб і можливостей. Провідне місце у питаннях патріотичного виховання молоді в сучасній Україні посідає відповідна державна політика (*рис. 1*).

У цій схемі патріотизм є цільовим поняттям, що пов'язане з формуванням у молоді національної свідомості та любові до Батьківщини. Виховання виступає як процес, який включає різноманітні дії та заходи з метою формування патріотизму в молоді. У свою чергу, молодь є об'єктом патріотичного виховання, що здійснюється через різні виховні середовища, зокрема в освітніх закладах та в суспільстві загалом. Така схема демонструє взаємозв'язок між основними поняттями-компонентами та окреслює роль різних суб'єктів у реалізації державної політики щодо патріотичного виховання молоді. Усі ці компоненти взаємопов'язані та спільно формують патріотичну свідомість молоді і забезпечують зміцнення патріотичних цінностей в суспільстві [9]. З урахуванням викликів часу роль держави у патріотичному вихованні сучасної молоді є критично важливою для зміцнення національної ідентичності, формування патріотичної свідомості та збереження культурної спадщини.

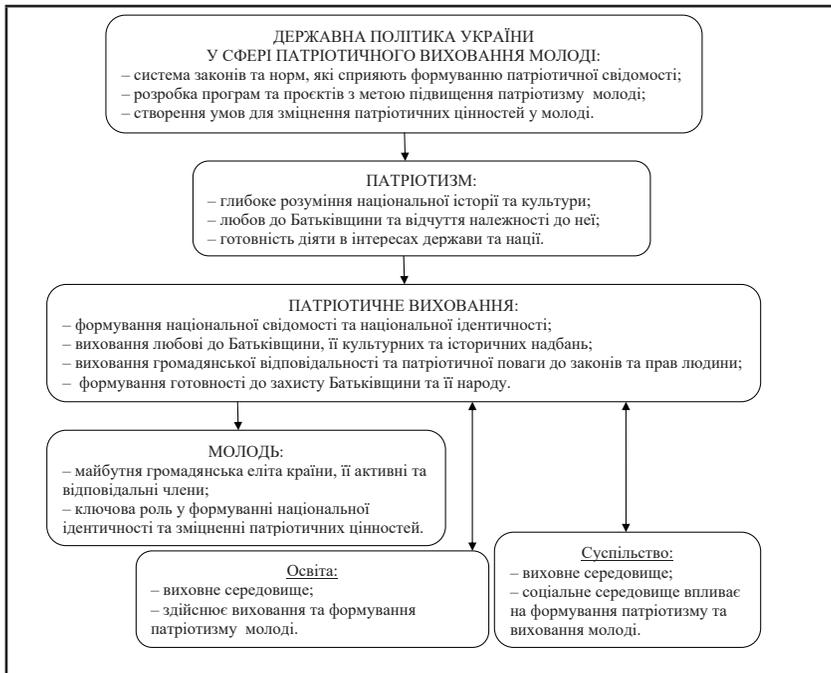

Рис. 1. Основні компоненти патріотичного виховання молоді

За результатами даного дослідження проаналізуємо деякі з його аспектів, здійснивши оцінку результатів діяльності державних і неурядових організацій у патріотичному вихованні молоді та визначивши основні проблеми і недоліки у сучасній системі виховання молоді в Україні. Державні та неурядові організації України за специфікою свого існування мають відігравати важливу роль у патріотичному вихованні сучасної молоді, адже вони покликані сприяти формуванню патріотичного світогляду, забезпечувати доступ до інформації про історію та культуру своєї країни, проводити різноманітні заходи з патріотичної тематики тощо [9]. Завдяки роботі державних і неурядових організацій з патріотичного виховання молоді має краще розуміти значення історії своєї країни, цінності та традиції, а також розвивати патріотичні почуття і готовність до захисту своєї Батьківщини.

Однак результати проведеного дослідження свідчать, що державні та неурядові організації України повною мірою не справляються зі своїм завданням щодо патріотичного виховання сучасної молоді. Незважаючи на наявність програм та заходів, низка проблем залишається нерозв'язаною. Брак координації зусиль між державними та неурядовими організаціями та недостатній фінансовий і матеріально-технічний ресурс для реалізації програм та заходів – це лише деякі з проблем, що виникають у патріотичному вихованні сучасної молоді в Україні.

Недосконала діяльність державних та неурядових організацій у патріотичному вихованні сучасної молоді в Україні спостерігається на різних рівнях управління. По-перше, більшість із цих організацій є недостатньо ефективними у досягненні мети патріотичного виховання та формування національної свідомості молоді. По-друге, існує серйозна проблема з несистемністю діяльності цих організацій, яка призводить до втрати часу, коштів та інших видів ресурсів на різноманітні дії, які не ведуть до досягнення поставлених цілей. По-третє, зазвичай державні та неурядові організації не виявляють достатньої здатності адаптуватися до змін відповідно до потреб сучасного суспільства, що призводить до зменшення їхньої ролі у процесі формування національної свідомості молоді. По-четверте, існує проблема з недостатнім залученням молоді до діяльності державних та неурядових організацій, що має негативний вплив на ступінь їхньої ефективності.

У сучасній системі патріотичного виховання молоді в Україні існує низка проблем, які ставлять під загрозу її ефективність. Окрім недостатнього фінансування проєктів та програм у сфері патріотичного виховання, існує проблема недостатньої кількості фахівців, які б мали відповідну освіту і досвід роботи з молоддю та які могли б забезпечити якісне і змістовне проведення заходів з патріотичного виховання [10]. Іншою проблемою є відсутність єдиного концепту патріотичного виховання, який був би прийнятий на державному рівні, пронизуючи абсолютно всі сфери життєдіяльності країни та спрямовував би усі взаємоузгоджені дії державних і неурядових організацій у цій сфері. Це призводить до розбіжностей у підходах до патріотичного виховання та різних форм його реалізації. Іншою проблемою є нерівномірний доступ до патріотичного виховання в різних регіонах України [11]. Деякі

райони та міста мають більш розвинуті та досконалі програми і заходи, тоді як інші залишаються поза увагою якісного та актуального патріотичного виховання молоді.

Отже, система патріотичного виховання молоді в Україні потребує поліпшення та удосконалення, зокрема у забезпеченні рівних можливостей для отримання необхідних знань та досвіду, наданні достатньої ресурсної, а особливо фінансової підтримки. Окрім того, оскільки патріотизм є складною та багатогранною концепцією, необхідно розробляти актуальні програми і заходи, що забезпечують комплексний та системний підхід до патріотичного виховання молоді за участі якомога більшої кількості суб'єктів здійснення державної політики у сфері патріотичного виховання молоді.

У сучасних умовах патріотичне виховання молоді стає особливо важливим завданням, оскільки майбутнє країни залежить від молодого покоління. Потреби у патріотичному вихованні сучасної молоді включають необхідність формування національної свідомості та ідентичності, забезпечення доступності патріотичних заходів, наповнених новим концептуальним змістом, розвиток національної культури та мистецтва, виховання поваги до інших культур та народів. Для ефективного патріотичного виховання молоді в Україні необхідно враховувати потреби та виклики, які виникають.

Реалізація зазначених заходів сприятиме поліпшенню державної політики у сфері патріотичного виховання молоді. Окрім цього, важливо також зазначити перспективи розвитку патріотичного виховання молоді в сучасній Україні. На нашу думку, з одного боку, відбуватиметься подальше зростання уваги до цієї теми з боку держави та громадськості; а з іншого – виклики, пов'язані з російсько-українською війною та геополітичною ситуацією в країні, ставлять перед патріотичним вихованням молоді нові завдання та вимоги.

Однією з передбачених перспектив розвитку патріотичного виховання молоді є зміцнення його ролі в системі освіти та виховання, включивши в неї конструктивну кількість національно-патріотичних елементів та забезпечивши дотримання вимог нормативно-правових актів у цій сфері [5]. Досягнення цієї мети можливе завдяки активному введенню національно-патріотичних елементів у навчальний процес, розвитку національної культури

та історії. Крім того, можливо створення актуальних національних спеціальних програм і проєктів, які спрямовані на виховання патріотичної свідомості та громадянської позиції у молоді у контексті сучасних викликів із закладанням відповідних засад на тривалу перспективу.

Також можна очікувати подальше зростання зацікавленості молоді у добровільній військовій підготовці. Для розвитку цієї сфери необхідно забезпечити належну організацію та фінансування таких програм, а також безпеку і максимально можливі умови для проведення навчальних заходів. Крім того, необхідно залучати до роботи з молоддю якомога більше досвідчених і відповідальних військових, які б могли передати свої знання та навички молодим поколінням.

Ще одним ефективним напрямом розвитку є зміна змісту патріотичного виховання молоді з акцентуванням уваги на патріотизмі як активної громадянської позиції, зокрема, в контексті захисту національних інтересів. При цьому на перший план можуть виходити не тільки військові здобутки, а й досягнення в галузі культури, науки, спорту тощо. Також слід розвивати інформаційну політику та популяризувати інформацію про історію України та внутрішньополітичні процеси в країні.

Іншою перспективою є залучення до патріотичного виховання молоді широкого кола громадських організацій та волонтерських рухів. Це може бути здійснене шляхом підтримки державою таких ініціатив, створення сприятливих умов для їх розвитку та співпраці з ними. Вони можуть стати дієвими партнерами держави у питаннях патріотичного виховання молоді, зокрема проводячи різноманітні заходи та реалізуючи проєкти з цієї тематики. У цілому патріотичне виховання молоді вбачається однією з головних складових у зміцненні держави і утвердженні національної свідомості та ідентичності, а забезпечення належної державної підтримки та розвитку патріотичного виховання молоді є важливим завданням, яке потребує негайних та ефективних заходів.

Перспективними напрямками подальших теоретико-практичних досліджень вважаємо такі:

– дослідження ефективності різних форм і методів патріотичного виховання молоді, включаючи нові підходи до навчання та використання сучасних технологій;

- вивчення впливу глобалізації та культурних змін на патріотичне виховання молоді;
- розробка нових програм та методик патріотичного виховання молоді з урахуванням сучасних викликів і потреб суспільства;
- вивчення впливу патріотичного виховання на формування громадянської свідомості та активності молоді;
- дослідження впливу російсько-української війни на патріотичне виховання молоді в Україні та розробка рекомендацій щодо зміцнення патріотичних цінностей в умовах збройного протистояння.

1. Комаринець С., Машталір С. Аналіз стану та перспектив розвитку молодіжної політики в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 4 (37). С. 55-66. 2. Крохмалюк О. Патріотичне виховання молоді в Україні: історія, сучасні виклики та перспективи. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. Сер. Педагогічні науки, 2021. № 33. С. 97-102. 3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2017. № 38-39. Ст. 380. 4. Про основні засади молодіжної політики: Закон України від 27.04.2021 р. № 1414-IX. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2021. № 28. С. 233. 5. Скрипнюк О.В. Правове виховання і правова освіта. *Енциклопедія освіти*. 2-е видання, доп. та перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2021. С. 702-703. 6. Чупрій Л., Сіра О. Патріотичне виховання як чинник формування національної ідентичності в умовах російської агресії. *Krakowskie Studia Malopolskie*. 2022. № 3 (35). С. 27-46. 7. Публічне управління та національна безпека: монографія /А. Михненко, Н. Грущинська, Я. Жовнірчик (та ін.) /за ред. А. Михненка, Н. Грущинської. Київ: НАУ, 2019. 328 с. 8. Лук'янчикова Д. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в умовах воєнного стану. *Професійна освіта*. 2022. № 4 (97). С. 39-41. 9. Бизов С. Концептуальні засади реалізації державної політики формування національно-патріотичної свідомості та демократичних цінностей молоді в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2022. Т. 10, № 4. С. 58-64. 10. Найда І. Громадянська ідентичність як складова державотворення в контексті аналізу державної стратегії національно-патріотичного виховання. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського*. Сер. Публічне управління та адміністрування. 2022. Т. 33 (72). № 6. С. 31-35. 11. Славкова О., Фігурна М. Державна політика в сфері патріотичного виховання. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. № 2 (78). С. 51-56.

References

1. Komarynets S., Mashtalir S. Analis stany ta perspektivny rozvytku molodizhnoy polityky v Ukraine. *Shidna Europa: economica, biznes ta*

upravlinnia. 2022. No. 4 (37). S. 55-66. **2.** Krokhmalyuk O. Patriotychne vyhovannia molodi v Ukraine: istoria, suchasni vyulyky ta perspeytyvy. *Naucovi zapysky Natsionalnogo Universytety "Ostrozka Academia"*. Ser. Pedagogichni nauky, 2021. No. 33. S. 97-102. **3.** Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 r. No. 2145-VIII. *Vidomosti Verhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*. 2017. No. 38-39. Art. 380. **4.** Pro osnovni zasady molodizhnoi polityky: Zakon Ukrainy vid 27.04.2021 r. No. 1414-IX. *Vidomosti Verhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*. 2021. No. 28. Art. 233. **5.** Skrypnyuk O.V. Pravove vyhovannia i pravova osvita. *Entycyclopedia osvity*. 2-e vyd., dop. ta pererob. Kyiv: Yurinkom Inter, 2021. S. 702-703. **6.** Chupriy L., Sira O. Patriotychne vyhovannia aik chynnyk formuvannia natsionalnoi identychnosti v umovah rosiiskoi agresii. *Krakowskie Studia Malopolskie*. 2022. No. 3 (35). S. 27-46. **7.** Publichne upravlinnia ta natsionalna bezpeka: monografia/ A. Mykhnenko, N. Hrushchynska, Ya. Zhovnirchuk (ta in.) /za red. A. Mykhnenko, N. Hrushchynska. Kyiv: NAU. 2019. 328 s. **8.** Lukyanchykova D. Natsionalno-patriotychne vyhovannia uchnivskoi molodi v umovah voennogo stanu. *Profesiyna osvita*. 2022. No. 4 (97). S. 39-41. **9.** Byzov S. Conceptualni zasady realizactii derzhavnoi polityky formuvannia natsionalno-patriotychnoi svidomosti ta demokratychnyh ctinnostey molodi v Ukraine. *Aspekty publichnogo upravlinnia*. 2022. T. 10, N. 4. S. 58-64. **10.** Nayda I. Gromadianska identychnist aik sladova derzhavotvorennia v context analisu derzhavnoi stratehnyi natsionalno-patriotychnogo vyhovannia. *Vcheni zapysky TNU im. V. I. Vernadskogo*. Ser. Publichne upravlinnia ta Administruvannia. 2022. T. 33 (72). No. 6. P. 31-35. **11.** Slavkova O., Figurna M. Derzhavna polityka v sferi patriotychnogo vyhovannia. *Naucoviy pogliad: economica ta upravlinnia*. 2022. No. 2 (78). S. 51-56.

Zhovnirchik Yaroslav, Polishchuk Oleksii. Current problems of Ukrainian state policy in the field of patriotic education of youth

The article examines the theoretical foundations of the state policy of Ukraine in the field of patriotic education of youth and provides practical recommendations for its improvement. The relevance of the study of state youth policy, its current state and development prospects are substantiated. The latest research and publications on this topic are analyzed. A theoretical analysis of the problem of patriotic education of youth in Ukraine is carried out, namely: the concepts of "patriotism" and "education" in their interrelation are considered; the main components of patriotic education of youth are modeled and described in the form of a scheme; the role of the state in the patriotic education of modern youth is determined; the legislation of Ukraine in the field of patriotic education of youth is analyzed; patriotic education of youth is considered as a component of the state youth policy of Ukraine.

The current state of patriotic education of youth in Ukraine has been studied, namely: the practical implementation of state policy in the field of patriotic education of youth has been analyzed; the results of the activities of state and

public organizations in the field of patriotic education of youth have been assessed; the main problems and shortcomings in the modern system of patriotic education of youth in Ukraine have been identified. The prospects for the development of state youth policy in the field of patriotic education have been determined, namely: an analysis of the needs and challenges in patriotic education of youth in modern conditions has been conducted; proposals have been made to improve state policy in the field of patriotic education of youth in Ukraine.

It was found that the relevance of the problem of the state youth policy of Ukraine lies in the fact that, in accordance with the requirements of the time, this issue is recognized as an important component of national security and stability of society. It is emphasized that in modern conditions, patriotic education of youth is one of the key tasks of society, since it determines not only the future of the state, but also its present. The role of the state in this process is decisive, since it is it that ensures the creation of appropriate conditions for the formation of civic consciousness, the development of national identity and the upbringing of generations of citizens who are able not only to function effectively in society, but also to feel responsible for its fate and development.

It has been established that one of the main challenges in patriotic education of youth is the fight against the ideology of hostility and aggression that operates in Ukraine from the external enemy - the Russian Federation. Also, an important challenge is ensuring the availability of quality education and patriotic education for children and youth in rural areas and remote regions of the country. Another challenge is the lack of support for state and non-governmental organizations engaged in patriotic education of youth. The lack of coordination between these organizations and insufficient financial support from the state may limit their capabilities and effectiveness in achieving the goals set. For effective patriotic education of youth in Ukraine, it is necessary to take into account the needs and challenges that arise in modern conditions. In the context of this study, promising directions for further theoretical and practical research have been identified.

Key words: education, state, state policy, public administration efficiency, public administration, legislation, youth, non-governmental organisations, youth policy, patriotism, system of patriotic education.